

Fiskeristyrelsen

Att.: Stig Prüssing

Sendt på mail til

mail@ fiskeristyrelsen.dk

spr@fiskeristyrelsen.dk

Vingsted, den 22. marts 2019

Høringssvar vedrørende ansøgning om forlængelse af tilladelse til muslingeopdræt-sanlæg nr. 234 i As Vig mv. ñ j.nr. 18-4472-000157

Fiskeristyrelsen har den 22. februar 2019 sendt en ansøgning fra Hjarnø Havbrug A/S om forlængelse af virksomhedens tilladelse til muslingeopdræt-sanlæg nr. 234 i As Vig for en ny 10-årig periode i høring.

Danmarks Sportsfiskerforbund er samtidig bekendt med, at Fiskeristyrelsen i øjeblikket behandler tilsvarende ansøgninger om forlængelser af virksomhedens tilladelser til muslingeopdræt-sanlæggene nr. 266, 267 og 268 i As Vig og Horsens Fjord.

Der er imidlertid efter Danmarks Sportsfiskerforbund opfattelse ikke noget som helst grundlag for at forlænge de fire tilladelser, idet Hjarnø Havbrug A/S i årevis i væsentligt omfang har tilsidesat vilkårene for de hidtidige tilladelser.

Dertil kommer, at der ikke er noget som helst grundlag for, at de fire muslinge-anlæg som anført af Hjarnø Havbrug A/S i ansøgningerne indgår som kompenserende virkemidler i forhold til virksomhedens havbrug. Hjarnø Havbrug A/S har således ikke nogen miljøgodkendelser af virksomhedens havbrug, der indebærer, at der kan anvendes muslingeopdræt som kompenserende virkemiddel.

Alle fire tilladelser til muslinge-anlæggene nr. 234, 266, 267 og 268 i As Vig og Horsens Fjord bør derfor inddrages.

Med hensyn til tilsidesættelse af vilkårene i de hidtidige tilladelser, skal vi henvise til, at det i punkt 10 i disse vilkår fremgår følgende:

En tilladelse skal udnyttes senest 1 år efter, den er meddelt, med mindre der er opnået dispensation herfor.

I punkt 11 fremgår endvidere:

Tilladelsen til etablering og drift skal løbende udnyttes i almindeligt omfang og i henhold til den fiske/produktionsplan, som ansøgeren skal have udarbejdet, inden anlægget etableres. Der skal løbende følges op på tilladelsens udnyttelse, med beskrivelse af, hvorledes tilladelsen udnyttes.

Med hensyn til vilkåret i pkt. 10 så har muslingeanlæg nr. 267 ifølge observationer i lokalområdet imidlertid aldrig været etableret eller været i drift. Dette understøttes af, at der i virksomhedens indberetninger til Fiskeristyrelsens akvakulturstatistik ikke er indberettet produktion af muslinger på dette anlæg i hele perioden fra 2013 til 2017.

Som det fremgår af vedlagte mail fra Fødevarestyrelsen, understøttes det endvidere af, at muslingeanlæg nr. 267 i CHR-registret er registreret som ophørt pr. 29. december 2017.

Med hensyn til vilkåret i pkt. 11 om, at tilladelsen til etablering og drift løbende skal udnyttes i almindeligt omfang og i henhold til den fiske/produktionsplan, som ansøgeren skal have udarbejdet, inden anlægget etableres, så har Hjarnø Havbrug A/S gennem flere år fuldstændig tilsidesat dette vilkår, idet virksomheden ifølge en række foreliggende oplysninger ikke har høstet og fraført muslinger fra de fire anlæg siden 2014, hvor der blev høstet og fraført en meget begrænset mængde på 553 tons.

Det bekræfter virksomheden således også selv i bilaget om virksomhedens muslingeproduktion af 12. november 2018 til ansøgningen om forlængelse af tilladelsen til anlæg nr. 234, hvor det fremgår, at der ikke er høstet muslinger på anlæggene i produktionsårene 2015 ÷ 2017 på grund af manglende mulighed for at afsætte muslingerne.

Derudover er der i slutningen af 2018 alene høstet en meget begrænset mængde muslinger på 242 tons på anlæg nr. 266. Disse muslinger er omplantet til bundkulturdyrkning i Limfjorden, hvilket ikke er i overensstemmelse med de produktionsplaner, der ligger til grund for virksomhedens tilladelser til de fire muslingeanlæg.

Hjarnø Havbrug A/S efterforskes i øjeblikket af Sydøstjyllands Politi og er foreløbig sigtet for omfattende overtrædelser af miljølovgivningen og vilkårene i virksomhedens miljøtilladelser. Af sagsakter fra Hedensted Kommune, der er miljø- og tilsynsmyndighed i forhold til virksomhedens havbrug, fremgår det i den forbindelse blandt andet, at Hjarnø Havbrug A/S i årevis har haft en merudledning af næringsstoffer mv., der er mange gange større end vilkårene i deres miljøtilladelser tillader.

Hjarnø Havbrug A/S har i den sammenhæng forsøgt at bortforklare de miljømæssige konsekvenser af deres ulovlige merudledninger med, at de er blevet kompenseret af virksomhedens muslingeopdræt. Det er i sig selv en fuldstændig irrelevant bortforklaring, idet virksomheden i deres miljøtilladelser ikke har tilladelse til at kunne modregne muslingeopdræt som kompenserende virkemiddel. Men derudover er der ingen kompenserende effekt af muslingeopdræt, hvis muslingerne ikke høstes og fjernes fra vandområdet, hvilket altså ikke har været tilfældet.

Hjarnø Havbrug A/S har i vedlagte baggrundsnotat af 27. august 2018 til Hedensted Kommune nærmere redegjort for virksomhedens muslingeproduktion. Heraf fremgår blandt andet, at virksomheden angiveligt har høstet muslinger, men genudlagt dem på havbunden omkring muslingeanlæggene.

Dette er ikke dokumenteret, men det må i givet fald betragtes som endnu en overtrædelse af virksomhedens tilladelser til de fire muslingeanlæg, idet disse tilladelser ikke omfatter tilladelse til opdræt af muslinger med henblik på dumpning eller omplantning af muslinger til havbunden omkring muslingeanlæggene.

Hedensted Kommune har efterfølgende anmodet COWI om at foretage en faglig vurdering af virksomhedens kompensationsopdræt, der sammenfattende viser, at der ikke er dokumentation og fagligt belæg for virksomhedens redegørelse vedrørende deres såkaldte kompensationsopdræt. COWI's vurderinger og konklusioner fremgår af vedlagte notat af 31. oktober 2018, som vi skal henvise til.

Det har for Hjernø Havbrug A/S været en afgørende forudsætning for driften af virksomhedens muslingeanlæg, at det kunne danne grundlag for, at virksomheden kunne få tilladelse til en udvidelse af deres havbrugsproduktion. Ellers vil der reelt ikke være et forretningsmæssigt grundlag for driften af muslingeanlæggene.

Derfor indgik virksomhedens muslingeanlæg således i perioden 2011 til 2015 i GUDP-projektet Kombiopdræt, der havde til formål at dokumentere, at opdræt af muslinger og produktion af tang kunne indgå som kompenserende virkemidler i forhold til havbrugsproduktion. I maj 2014 fik Hjernø Havbrug A/S endvidere fra Miljøstyrelsen en miljøgodkendelse til et nyt stort havbrug ved Endelave, som var baseret på vilkår om, at udledningen af næringsstoffer skulle kompenseres fuldt ud med opdræt af muslinger.

Resultaterne fra GUDP-projektet viste imidlertid, at der var store problemer med muslinge-produktionen på grund af stor predation på muslingeanlæggene fra søstjerner og edderfugle, samt at der ikke var afsætningsmuligheder for muslingerne¹. Miljøgodkendelsen af et nyt stort havbrug ved Endelave med vilkår om kompensationsopdræt af muslinger blev endvidere ophævet af Miljø- og Naturklagenævnet i december 2014².

Herefter har Hjernø Havbrug A/S ikke, som det fremgår af afsnit 13 i rapporten vedrørende GUDP-projektet, haft nogen interesse i fortsat drift af muslingeanlæggene. Nu henviser Hjernø Havbrug A/S så i forbindelse med ansøgningerne om forlængelse af tilladelserne til deres muslingeanlæg igen til, at de skal indgå som kompenserende virkemidler i forventning om tilladelser til en øget havbrugsproduktion.

I den forbindelse har Folketinget med vedtagelsen af L 111 i 2017 ganske vist indsat en bemyndigelsesbestemmelse i miljøbeskyttelsesloven, som giver miljø- og fødevarerministeren bemyndigelse til at kunne fastsætte vilkår om kompenserende marine virkemidler i forbindelse med miljøgodkendelser af havbrug. Men denne bemyndigelse skal først udmøntes i en bekendtgørelse, der fastsætter de nærmere vilkår mv. Denne bekendtgørelse forventes først at foreligge i efteråret 2019.

Derefter skal der udarbejdes nye eller ændrede miljøgodkendelser for de havbrug, hvor vilkår om kompenserende marine virkemidler kan bringes i anvendelse. Det er derfor på nuværende tidspunkt fuldstændig uafklaret, om Hjernø Havbrug A/S overhovedet kan få nye miljøgodkendelser til udvidelse af virksomhedens havbrugsproduktion med vilkår om muslingeopdræt som kompenserende virkemiddel. Under alle omstændigheder vil det have meget lange udsigter, inden det vil være afklaret.

Vi skal i den sammenhæng gøre opmærksom på, at det efter vores opfattelse vil være helt uholdbart, hvis Fiskeristyrelsen udsteder tilladelser til muslingeanlæg med henblik på, at de skal indgå som kompenserende virkemidler, før det kan koordineres med de vilkår, der vil

¹ https://www.danskakvakultur.dk/media/13659/KOMBI-Rapport-okt-2015_-_final.pdf

² <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/89849a18-592e-41b2-96aa-27cd3e15db24?highlight=NMK-10-00807%20og%20NMK-34-00371>

blive fastsat i den kommende bekendtgørelse om anvendelse af muslingeopdræt som kompenserende virkemidler i forhold til miljøgodkendelser af havbrug, og før der bliver udarbejdet konkrete miljøgodkendelser af havbrug med vilkår om kompenserende virkemidler

Ifølge forarbejderne til L 111 fremgår det ganske vist, at selve de kompenserende virkemidler ikke skal betragtes som en del af havbruget, hvorfor de heller ikke skal indgå som en del af en miljøgodkendelse med vilkår om kompenserende virkemidler. Men de vilkår om kompensation, der fastsættes i en miljøgodkendelse, vil blandt andet være bestemmende for placeringen af de kompenserende virkemidler, produktionskapacitet mv.

Derfor må der efter vores opfattelse nødvendigvis være en tæt sammenhæng mellem udstedelse af tilladelser til de kompenserende virkemidler og udstedelse af miljøgodkendelser med vilkår om kompenserende virkemidler.

Med venlig hilsen

Verner W. Hansen
Forbundsformand